

Moje přání

Moje přání

 Vzdělávací oblast (Vzdělávací obor)
Člověk a společnost (Výchova k občanství)

 Cíle a výstupy

- Žáci poznají relativitu hodnot vázanou na životní situaci.
- Žáci se vcítí do života a potřeb jiných dětí z různých částí světa.
- Žáci se orientují na mapě světa.

 Prostor
třída

 Potřebný čas
45 minut

 Pomůcky

- vybrané charakteristiky dětí k rozstříhání (Příloha 1) – pro každého žáka jedna
- seznam přání (Příloha 2) – pro každého žáka jeden
- čisté papíry – pro každého žáka jeden
- mapa světa či atlasy
- lepitka

Postup

- Řekněte žákům, že v dnešní hodině se každý z nich stane dítětem z jiné části světa. Aby pro ně bylo snazší vcítit se do své nové role, v první aktivitě se ujistěte, že žáci vědí, kde přesně leží země, odkud budou pocházet. Můžete například říkat názvy zemí nahlas a žáci si je ve skupinkách budou hledat v atlase či dopředu napíšete názvy jednotlivých zemí na lepitku a rozdejte je mezi žáky. Jejich úkolem je pak nalepit lepitku na velkou mapu. Vyzvěte žáky, aby si navzájem pomohli hledat země. Poté, co vše bude nalepeno, poproste dobrovolníka, aby jednotlivé názvy zemí přečetl nahlas a ukázal všem pozici dané země.
- Poté rozdejte žákům lístky s charakteristikami dětí (Příloha 1). Každý žák dostane jednu charakteristiku, přičemž někteří mohou mít stejnou. Žáci si je potichu přečtou. Vybídněte žáky, aby se v případě nejistoty šli podívat na mapu, odkud vlastně pocházejí. Některé z příběhů dětí mohou být pro vaši třídu nevhodné, proto prosím dopředu pečlivě promyslete, které charakteristiky dětí v hodině použijete.
- Povězte žákům, že se každý nyní pokusí vcítit do života dítěte, o kterém právě četl. Budete žákům pokládat otázky, na které si v duchu budou odpovídat. Kromě učitele nebude nikdo jiný ve třídě mluvit. Po každé otázce žákům dopřejte chvíli času k promyšlení.
Jak vypadalo vaše ranní vstávání? Co jste měli na snídani? Kde teď asi jste? Co děláte? Jaké máte na sobě oblečení? Co budete dělat odpoledne? Jaké máte hračky? Kdy půjdete spát? Co by vám udělalo největší radost? Z čeho máte obavy?
- Rozdejte pak každému žákovi čistý papír A5 a seznam přání (Příloha 2). Požádejte žáky, aby čistý papír roztrhali na deset proužků a na osm z nich napsali přání ze seznamu (osm proužků = osm různých přání). Na zbývající dva volné proužky napíšou přání libovolná. Upozorněte je, že jsou pořád v roli dítěte z papírku a ať si tedy zkusí vybrat a vymýšlet přání z jeho pozice. Upozorněte je, že nejsou žádné správné a špatné odpovědi, ale že je opravdu jen a jen na nich, jak si dokážou představit svůj „nový život“. Dejte jim časový limit 3–5 minut.

- Vyzvěte žáky, aby si všech deset přání vyskládali před sebe. Vysvětlete jim, že bohužel deset přání si nemohou „dovolit“, a proto na každé vaše tlesknutí se musí zbavit jednoho z nich – toho, které je pro ně nejméně důležité. Intervaly mezi tlesknutím jsou 5–6 vteřin. Celkem tleskněte sedmkrát, aby žákům zbyla pouze tři přání.
- Na závěr požádejte žáky, aby vybrali pouze jedno ze tří zbylých přání a nalepili jej na mapu světa podle místa, odkud dítě pochází. Můžete každému žákovi dát jedno lepítko, na které přepíše poslední přání a poté přilepí na mapu. Dejte pak žákům chvíli čas, aby si finální mapu prohlédli a přečetli všechna přání.
- Řekněte žákům, aby se „duchem“ vrátili zpět do třídy a do svého těla a života. Zeptejte se celé třídy:

Jak lehké či těžké bylo pro vás vcítit se do „nového“ života?

- Poté požádejte žáky, aby vytvořili skupinky po třech a navzájem si řekli, kým byli, a poté zodpověděli následující otázky. Pro přehlednost je můžete zapsat na tabuli.

Kým jste byli?

Jak jste se cítili v roli druhého dítěte?

Jaké měla jeho životní situace výhody a nevýhody? Co se vám líbilo a co naopak ne?

- Nakonec zahajte společnou diskusi a ptejte se tak, aby mohli odpovídat jen ti, kteří chtějí. Žáky nevyvolávejte.

Jaké pro vás bylo vzdávat se svých přání?

Jakých jste se zbavovali snáze a jakých naopak nejhůř? Jaká nakonec zůstala?

- Na úplný závěr nechte žáky udělat „Pětílístek“ na téma „moje přání“ či „můj život“ (více informací o této metodě naleznete v úvodu).

Použité zdroje

www.globalgang.org

www.savethechildren.org.uk

www.oxfam.org.uk

INFOBOX

- k roku 2004 bylo na světě téměř 218 milionů pracujících dětí ve věku 5–17 let, více než polovina z nich vykonávala práci, která přímo ohrožovala jejich zdraví (1)
- v subsaharské Africe je nuceno pracovat jedno dítě ze tří, což představuje 69 milionů dětí
- mezi lety 2002 a 2006 žilo 1,5 miliardy dětí (dvě třetiny celosvětové dětské populace) v oblastech sužovaných ozbrojenými konflikty
- v roce 2007 žilo jen v jižní a jihovýchodní Asii 67,5 milionu sirotků; vesměs nemají nárok na žádné sociální dávky
- pokud dítěti v ČR zemře jeden nebo oba rodiče, má nárok na sirotčí důchod po každém z nich (2)
- více než 15 milionů dětí ztratilo jednoho nebo oba rodiče vinou pandemie AIDS, takřka 12 milionů těchto případů připadá na subsaharskou Afriku
- podle odhadu ILO (International Labour Organization) je na světě minimálně půl milionu dětí nucených ke komerčnímu sexu
- 1,2 milionu dětí je ročně předmětem obchodu s lidmi

(1) *The end of child labour: Within reach*. Dostupné z: www.ilo.org/public/english/standards/relm/ilc/ilc95/pdf/rep-i-b.pdf.

(2) podle finančního serveru Měšec, dostupné z: www.mesec.cz/texty/sirotci- Duchod.

Veškeré ostatní údaje dostupné na www.unicef.org/media/media_45451.html.

Příloha 1

Daouda: 9 let, Etiopie. Jsem muslimka, můj otec má dvě manželky. Bydlím ve vesnici vzdálené 10 kilometrů od města. V domě, ve kterém bydlím, nemáme zavedenou elektřinu a vodu si musíme chodit nabírat do nedaleké studny. Do školy chodím, ale raději bych si vydělávala, abych si mohla koupit všechno, co bych chtěla.

Rekha: 9 let, Indie. Žiji s tetou v Ferozabadu. Mou hlavní náplní dne je výroba speciálních barevných skleněných přívěšků. Je to velmi nebezpečná práce, protože přívěsky se vyrábějí tavením a dobarvováním skel brýlí a při práci s ohněm si mohu zničit oči.

Karím: 9 let, Pákistán. V naší vesnici zuří boje mezi armádou a povstalci. Spolu s rodiči jsem na útěku do bezpečnější části Pákistánu. S sebou si neseme jen pár nejdůležitějších věcí.

Jonathan: 10 let, Kongo. Žiji v ulicích hlavního města Konga. Moji rodiče se rozvedli a přestali se o mě starat, tak jsem skončil na ulici. Nechodím do školy. Přes den pomáhám za jídlo jedné trhovkyni. Nejvíce mě štve spaní přímo na zemi, přikrývám se oblečením. Když prší, tak jdu přespat na nádraží.

Lukáš: 10 let, Česká republika. Jsem Rom a žiji s rodinou v jedné ulici v Pardubicích. Mám pět sourozenců, moji rodiče nepracují, takže nemáme moc peněz, ale pomáháme si celá rodina.

Sanousi: 10 let, Mali. Živím se žebráním na ulici. Do školy jsem chodil jen dva roky, protože moji rodiče stěží měli peníze na jídlo, natož aby mi platili školné. Až vyrostu, chtěl bych být rybářem.

Saša: 10 let, Rusko. Žiji společně s mámou, babičkou, dvěma sourozenci a nevlastním tátou na Sibiři. Táta často odjíždí za prací mimo dům, a protože jsem nejstarší, musím se o hodně věcí starat (nosím vodu ze studny, dřevo na zatopení, vařím atd.).

Melissa: 11 let, Kanada. Ve škole mě to moc nebaví, zato ráda chodím s kamarádkami za zábavou. Miluji nakupování v obchodních centrech a neodolám žádnému zákusku.

Kichuna: 11 let, Nepál. Potřebuji peníze nejen na jídlo, ale také na psací potřeby, papíry a knihy do školy, proto každý den musím chodit lovit ryby, které pak prodávám na trhu. Teprve pak jdu do školy.

Cidinha: 11 let, Brazílie. Jsem nejmladší z celé naší rodiny, ale zastanu spoustu práce. Uklízím dům, chodím pro vodu, peru prádlo a krmím naše zvířata. Také ráda chodím do školy, ráda se učím nová slova a kamarádím se spolužáky.

Lisa: 12 let, Německo. Hrozně ráda tancuji a miluji jízdu na snowboardu. Rodiče mi mohou dopřát téměř všechno. Přátel mám tolik, že se mi pomalu začínají plést jejich jména.

Jumeli: 11 let, Indonésie. Žila jsem ve vesnici, kterou zasáhla vlna tsunami. Ted' jsem i s rodinou v táboře, jenž byl vybudován pro lidi, kteří přišli o střechu nad hlavou. Jsme v jednom stanu společně s dalšími šesti rodinami. Ve škole mám ráda přírodní vědy a nesnáším matematiku.

Ama: 12 let, Namibie. Žiji pouze s babičkou. Moji rodiče měli AIDS a zemřeli. Sama jsem HIV pozitivní. Do školy chodím ráda a chtěla bych se stát lékařkou.

Carlo: 12 let, Filipíny. Žiji spolu s rodinou v jednom ze slumů v Manile. Na živobytí si vyděláváme sběrem odpadků, které potom prodáváme dál. Sbíráám společně se spoustou kamarádů, které mám v našem slumu.

Caroline: 13 let, Uganda. Žiji v uprchlickém táboře, musela jsem utéct z domova kvůli nepokojům v naší oblasti. Mám tady ale možnost chodit do školy. Ráda čtu, kdybych měla peníze, určitě bych si koupila nějaké knížky.

Jacques: 13 let, Francie. Škola mě moc nebaví, všechno, co se tam učíme, už dávno znám. Nejvíc mě zajímá podmořský svět a rád bych se stal oceánologem.

Kevin: 13 let, Peru. Žiji se svými rodiči a starším bratrem na předměstí Limy. Rád si zahrám fotbal nebo karty, často s bratrem chodíme do internetové kavárny. Občas pomáhám rodičům na poli.

Britta: 14 let, Švédsko. Od narození jsem slepá. Ráda a dobře zpívám, hraji na klavír a na kytaru. Mrzí mě, že nemám moc přátel.

Joseph: 14 let, Austrálie. Žiji se svými rodiči a sestrou v jednom australském městečku na pobřeží. Miluji moře. Ve svém volném čase se věnuji snad všem vodním sportům, které existují.

Nick: 14 let, Řecko. Můj život je docela obyčejný. Nemám nějaké zvláštní koníčky, občas si rád zapařím na počítači. Těším se, až si budu moct samostatně vydělávat a nebudu závislý na rodičích.

Příloha 2

Chtěl/a bych...

- ... mít svou postel.
- ... chodit do školy.
- ... mít počítač s přístupem na internet.
- ... mít dostatek čisté vody.
- ... jet na exotickou dovolenou do Tichomoří.
- ... mít aspoň jednoho kamaráda.
- ... setkat se se svým oblíbeným hercem/herečkou.
- ... mít čas na hraní a zábavu.
- ... mít rodiče.
- ... být zdravý/á.
- ... dostat domácí kino.
- ... mít zajištěnou potřebnou lékařskou péči.
- ... mít střechu nad hlavou.
- ... mít dostatek sladkostí.
- ... jít na koncert své oblíbené skupiny.
- ... mít vysoké kapesné.
- ... dostat značkové oblečení.
- ... mít permanentku na návštěvu fitnesscentra.
- ... mít diamantový náhrdelník.
- ... mít dostatek jídla.
- ... dostat nové vybavení na hory.
- ... aspoň měsíc nemuset chodit do školy.
- ... podívat se do vesmíru.
- ... mít svou vlastní jachtu.
- ... mít tu nejbáječnější oslavu narozenin.

Chtěl/a bych...

- ... mít svou postel.
- ... chodit do školy.
- ... mít počítač s přístupem na internet.
- ... mít dostatek čisté vody.
- ... jet na exotickou dovolenou do Tichomoří.
- ... mít aspoň jednoho kamaráda.
- ... setkat se se svým oblíbeným hercem/herečkou.
- ... mít čas na hraní a zábavu.
- ... mít rodiče.
- ... být zdravý/á.
- ... dostat domácí kino.
- ... mít zajištěnou potřebnou lékařskou péči.
- ... mít střechu nad hlavou.
- ... mít dostatek sladkostí.
- ... jít na koncert své oblíbené skupiny.
- ... mít vysoké kapesné.
- ... dostat značkové oblečení.
- ... mít permanentku na návštěvu fitnesscentra.
- ... mít diamantový náhrdelník.
- ... mít dostatek jídla.
- ... dostat nové vybavení na hory.
- ... aspoň měsíc nemuset chodit do školy.
- ... podívat se do vesmíru.
- ... mít svou vlastní jachtu.
- ... mít tu nejbáječnější oslavu narozenin.

